

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.242/2016/3. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Szabó Adrienn ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a dr. P. A. jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű és a személyesen eljáró II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.016/2014/72. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 73. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett részét a személyiségi jogi jogsértés megállapítása és az I. rendű alperest nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelező részében az alábbi szövegezésbeli pontosítással hagyja helyben: az I. rendű alperes 2010. augusztus 28. napján a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogait hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás és testi sértés büntetével sértette meg.

Az első fokú ítéletet az I. rendű alperest vagyoni kártérítés megfizetésére kötelező részében - a fellebbezési kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot e körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Az I. rendű alperes másodfokú eljárással felmerült költségét 5000 (ötezer) Ft-ban, a feljegyzett fellebbezési illetéket 16 000 (tizenhatezer) Ft-ban állapítja meg.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az I. rendű alperes állományába tartozó II. rendű alperes 2010. augusztus 28. napján a felperessel szemben fogatosított intézkedése során az ellenállást nem tanúsító felperest legalább kétszer-háromszor közepes erővel megrúgta.

A rúgások közül egy a felperes bal mellkasfelét, egy a védekezésésként felemelt bal alkarjának a singcsontját találta el.

A felperes a bántalmazás következtében a bal singcsont alsó részén haránttörést szenvedett, amelyet műtétilag gyógykezelték.

Az Egri Törvényszék 3.B.661/2011/11. számú ítéletével a II. rendű alperest bűnösnek mondta ki 1 rendbeli hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás, valamint 1 rendbeli testi sértés bűntettében, és ezért őt halmazati büntetésül 10 hónap börtönre, mellékbüntetésül 1 évi időtartamra rendfokozatban visszavetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 1 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztette.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.318/2012/6. számú ítéletével az Egri Törvényszék 3.B.661/2011/11. számú ítéletét megváltoztatta, az I. rendű alperest előzetesen mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól; egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A felperesnél a bántalmazása során elszenvedett sérüléssel okozati összefüggésben százalékos mértékben kifejezhető munkaképesség-csökkenés vagy baleseti egészségkárosodás nem alakult ki, két keze működésében a bal kéz szorítóerejének enyhe csökkenésén kívül más funkcionális eltérés nincs.

2015. február 2-i igazságügyi pszichiáter szakértői vizsgálata során érdemi pszichés zavarban nem szenvedett, illetőleg nála olyan mentális eltérés sem volt észlelhető, amely a vele történetekkel kapcsolatban következett volna be.

A felperest testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogai I. rendű alperes alkalmazottja általi megsértése miatt ért immaterális hátrányok bal alkarja singcsontjának eltörésében mint testi sérülésben, illetőleg arra visszavezethetően az életminőségét negatív irányba befolyásoló fájdalom- és kiszolgáltatottság érzetben, valamint a mindennapi tevékenységek ellátásában való akadályozottságban manifesztálódtak.

A felperes - 47. és 68. sorszám alatt pontosított - keresetében annak a megállapítását kérte, hogy a II. rendű alperes a tényállásban megnevezett bűncselekmények elkövetésével megsértette a testi épséghez, az egészséghez és az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogait.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) 348. §-ára alapítottan elsődlegesen az I. rendű alperest, másodlagosan pedig a II. rendű alperest 700 000 Ft vagyoni, az I. és II. rendű alpereseket egyetemelegesen 1 800 000 Ft nem vagyoni kártérítés, valamint ezen összegek után a keresetlevél benyújtásától (2013. október 25. napjától) késedelmi kamat megfizetésére is kérte kötelezni.

Vagyoni kártérítés iránti igényét 47. sorszámú beadványában az alábbiak szerint részletezte:

- I. „Klasszikus kórházi gyógykezelés időszaka 2010. augusztus 28-tól 2011. február 25-ig (351 000 Ft)
 1. 2010. augusztus 28. **M.** Kórház Baleseti Ambulanciáján (SBO) megjelenés és vizsgálat - a felperes karjának törése megállapítva
 2. 2010. augusztus 30. SBO - fájdalom fokozódása miatt ismételt megjelenés és vizsgálat, műtéti előjegyzés
 3. 2010. augusztus 30-tól szeptember 2-ig műtét és kórházi tartózkodás, gipszsinben távozott, gipszrögzítés sebgyógyulásáig szükséges
 4. kétnaponta kötőcsere a háziorvosnál

5. 2010. szeptember 9. - varratszedés, rögzítés kötéssel
 6. 2010. október 15. kontrollvizsgálat
 7. 2011. február 9. - műtéti előjegyzés, fémanyagok műtéti eltávolítása, mivel a szervezet nem bírta az idegen anyag jelenlétét
 8. 2011. február 11-12. műtét - fémanyagok műtéti eltávolítása és kórházi tartózkodás
 9. 2011. február 14. kontroll és kötéscsere
 10. 2011. február 17. kontroll és kötéscsere
 11. 2011. február 25. kontroll, kötéscsere, varratszedés
 12. hálapénz két műtét alkalmával - 20 000 Ft
 13. kórházi kezelésre történő utazás költsége, kísérelével - 1000 Ft/utazás - 13 alkalommal = 13 000 Ft
- II. Rehabilitációs időszak kártételei (2010. augusztus - 2012. augusztus)
1. gyógyszerköltség, fájdalomcsillapítók, csontterősítők
 2. Tovita + D3 vitamin szedése 2 éven keresztül, havonta 2369 Ft, összesen 56 856 Ft
- III. Egyéb vagyoni kártételek a bűncselekmény elkövetésével összefüggésben
1. 60 perces plasztikai műtét szükségessége a heg miatt 200 000 Ft
 2. büntető és polgári tárgyalásokon történő részvétel, utazási költség B-E útvonalon 13 alkalommal $3000 \times 13 = 39\,000$ Ft
 3. óra javítási költsége 10 000 Ft"

Nem vagyoni kártérítés iránti igényét indokolva előadta, hogy életminősége a bűncselekménnyel összefüggésben hátrányosan megváltozott, két műtéti beavatkozáson esett át és további fájdalmakat kellett elviselnie. Ács-kőműves szakképzettséggel rendelkezik, azonban a szakmájában nem tud dolgozni. A karján lévő heg nyomasztja, minden nap a bűncselekményre emlékezteti. A rendőrök felé elvesztette a bizalmát. Iskolai hiányzásai miatt csak kevésen múlt, hogy onnan nem tanácsolták el. Immateriális hátrányként jelölte meg, hogy a büntetőeljárás több évig tartott, illetőleg még kártérítési pert is kellett indítania.

Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték.

Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében előadta, hogy a II. rendű alperes által kezdeményezett rendőri intézkedés alól a felperes megpróbálta magát kivonni; sérülését sem a helyszínen, sem később nem jelezte, csak két nap múlva jutott eszébe „az állítólagos bántalmazása."

A felperes által megjelölt, a „klasszikus kórházi gyógykezelés" időszakára kiszámolt 351 000 Ft vagyoni kártérítéssel kapcsolatban rögzítette, hogy a felperes az egyes tételeket összességükben nem jelölte meg, illetőleg azok vonatkozásában részletes költségelszámolást sem terjesztett elő.

„A kórházi kezelésre történő utazás költsége kísérelével" megnevezésű, I/13. kártétel vonatkozásában megjegyezte, hogy azzal kapcsolatban tisztázásra szorul, hogy az útiköltség ténylegesen mekkora összegben merült fel, a felperes rendelkezett-e az adott időszakban diákigazolvánnyal, avagy bármilyen egyéb útiköltség-kedvezményrel, továbbá egészségi állapota indokolta-e egyáltalán a kísérelő igénybe vételét.

A II/1-2. szám alatti kártételek vonatkozásában úgyszintén tisztázatlannak tartotta, hogy a felperes milyen gyógyszerekből és vitaminokból pontosan mennyit szedett, milyen rendszerességgel, s azok szedése milyen rehabilitációs célokat szolgált.

A III/2. szám alatti, a tárgyalásokra történő utazással kapcsolatban felmerült költséggel kapcsolatban rögzítette, hogy a felperes ezen kártételek esetében sem jelölte meg, hogy mikor, hány esetben és milyen közlekedési eszközzel utazott a tárgyalásokra, történt-e például a részére költségelszámolás a tárgyaláson.

A felperes nem vagyoni kárigényét eltúlozottnak tartotta; álláspontja szerint a felperes életminőségében nem következett be olyan mértékű változás, amely részére nem vagyoni kártérítés megállapítását tenné indokolttá.

Az ács-kőműves szakmában ma már sok munkafolyamat gépesített, így a sérülés a felperest a munkavégzésben nem akadályozza.

Megjegyezte, hogy a felperes által állított karon lévő heg külső szemlélő számára észrevehető torzulást nem okoz, és ezzel kapcsolatban a szakértő sem állapított meg pszichés problémákat.

A felperes azon kijelentését, hogy elvesztette a rendőrökbe vetett bizalmát, az I. rendű alperes cinikusnak tartotta, ugyanis a felperes „a rend őreivel ellenséges, szembehelyezkedő felfogást képvisel, és képviselt korábban is, amelyet cselekményei, jogsértései - ellenkező kijelentése ellenére - jól tükröznek.”

Az iskolából történő eltanácsolás lehetőségét és az iskolai hiányzásokat érintő felperesi nyilatkozatokat erős kétkedéssel fogadta, álláspontja szerint ennek nem a 11 nappal számolt igazolt hiányozás az oka.

A büntetőeljárás elhúzódása számos okra vezethető vissza, az nem befolyásolhatja a nem vagyoni kártérítés összegét, polgári pert pedig azért indított a felperes, hogy kárai reparálást nyerjenek.

Az Egri Törvényszék 12.P.20.016/2014/72. számú ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes a felperessel szemben 2010. augusztus hó 28. napján alkalmazott kényszerintézkedéssel összefüggésben megsértette a felperes egészséghez és testi épséghez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül bűncselekménnyel okozott kár megtérítése jogcímén fizessen meg a felperesnek 200 000 Ft-ot, valamint ezen összeg után 2013. október 25. napjától a kifizetés napjáig járó minden naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző első napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül nem vagyoni kártérítés jogcímén fizessen meg a felperesnek 500 000 Ft-ot, valamint ezen összeg után 2013. október 25. napjától a kifizetés napjáig járó minden naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző első napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Indokolása szerint a II. rendű alperes az I. rendű alperes feladat- és hatáskörében, illetve tevékenységi körében eljáró természetes személy, ezért a felperessel szemben alkalmazott rendőri kényszerintézkedés az I. rendű alperes eljárásának minősült, az ennek során okozott kárért és a személyiségi jogi jogsértésért is az I. rendű alperes tartozik felelősséggel.

Rögzítette, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogait.

A felperes vagyoni kártérítés megfizetése iránti igényét 200 000 Ft összegben tartotta alaposnak.

E körben kifejtette, hogy a 47. sorszám alatti felperesi előkészítő irat II. pontjában megjelölt, a műtétet követő rehabilitációs időszakban indokolt volt a felperesnek fájdalomcsillapítókat, csonterősítőket és vitaminokat szednie, ezen költségek a felperes vonatkozásában a bűncselekménnyel okozati összefüggésben merültek fel, ezért vagyoni kárként a felperes azokat érvényesíthette, annak mértékét azonban a törvényszék a felperes által felszámított 56 856 Ft-tal szemben 50 000 Ft-ban állapította meg.

A 47. sorszámú előkészítő irat I/1-11. és I/13. pontjaiban megjelölt, a felperes kórházi gyógykezelésével kapcsolatos költségek, valamint a III/2. pontjában megjelölt, az előzményi büntetőügyben bizonyított felperesi személyes jelenlét okán keletkezett költségek megtérítését a felperes által felszámított 580 000 Ft-tal szemben 150 000 Ft-ban határozta meg.

A BDT2002.587. számú eseti döntést felhívva az 1959-es Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel az I. rendű alperest 500 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte.

Rögzítette, hogy a felperes a perbeli rendőri kényszerintézkedés során alkohol és kábítószer hatása alatt állt, a II. rendű alperes többszöri felszólítására sem állt meg, menekült az őt üldöző rendőrök elől, nem vetette alá magát a törvényes rendőri intézkedésnek, ezért a rendőri intézkedés egésze alapján az állapítható meg, hogy annak egy részcselekménye ugyan bűncselekménynek minősült, azonban összességében a II. rendű alperes által alkalmazott rendőri intézkedések a felperes becsületét és emberi méltóságát nem sértették, ez a körülmény tehát nem alapozott meg magasabb összegű nem vagyoni kárigényt a felperes javára.

Ugyancsak nem lehetett a nem vagyoni kárigény mértéke vonatkozásában figyelembe venni, hogy a felperesnek - az alperesek önkéntes teljesítése hiányában - polgári pert kellett indítania.

A törvényszék szerint a 47. sorszámú előkészítő irat 2. oldalának 2-7. pontjaiban megjelölt körülmények olyan tényleges hátrányként értékelendők, amelyek kifejezetten a felperes terhére elkövetett bűncselekménnyel hozhatóak okozati összefüggésbe.

Az igazságügyi pszichiáter szakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy a II. rendű alperes által elkövetett bűncselekmény csak kis mértékben befolyásolta negatívan a felperes életminőségét, azonban ezt a mértéket a törvényszék olyannak tekintette, amely már megalapozza az I. rendű alperes nem vagyoni kártérítés megfizetésére történő kötelezését.

Az a körülmény, hogy orvosilag is értékelhető olyan pszichés zavar a bűncselekménnyel okozati összefüggésben nem alakult ki a felperes vonatkozásában, amely a pszichológiai szakorvosi kezelését is indokoltá tette volna, nem eredményezte azt, hogy a felperes személyiségére a személyiségi jogsértés ne járt volna az életminőségét illetően hátrányos következményekkel.

A felperes édesanyjának, valamint korábbi barátnőjének a tanúvallomása alapján megállapította, hogy a felperes a bűncselekmény óta bizalmatlanabb és zárkózottabb lett.

A bűncselekménnyel okozati összefüggésben bal kezének a szorítóereje csökkent.

A felperes a bűncselekmény elkövetését megelőzően egy életvidám, nyitott személyiség volt, aki a bűncselekmény következményét nehezen éli meg.

Az idézett immateriális hátrányok alapján megítélt 500 000 Ft nem vagyoni kártérítés, illetőleg a 200 000 Ft vagyoni kártérítés után 2013. október 25. napjától késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte az I. rendű alperest.

Megállapította, hogy a kereseti illetéket a felperes teljes személyes költségmentességére és az I. rendű alperes személyes illetékmentességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli, valamint úgy rendelkezett, hogy a peres felek a jogi képviselőjükkel kapcsolatban felmerült költségeket maguk kötelesek viselni.

Az első fokú ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a felperes keresetének az elutasítását kérte.

Nem vitatta, hogy a kényszerintézkedés kapcsán a II. rendű alperes az I. rendű alperes feladat- és hatáskörében járt el.

Rögzítette, hogy a büntetőügyben született ítéletet elfogadja.

Jogalapjában igen, összecszerúságában azonban nem vitatta a második rehabilitációs időszakra megítélt vagyoni kártérítést, a „klasszikus kórházi kezelés” időszakára megítélt 150 000 Ft vagyoni kártérítést azonban eltúlzottnak tartotta.

Hivatkozása szerint a törvényszék által megítélt összeg jóval meghaladja az indokolt utazási és megjelenési költségeket; egyébként is kérdéses, hogy egy normál gyógytartamú törési sérülés esetén egy felnőtt személynek mi szüksége volt arra, hogy a kezelésekre kísérelővel utazzon.

A felperes oldalán megállapított immateriális sérelmek közül alaptalannak tartotta a rendőrség iránti bizalomvesztés megállapítását; a felperes „előélete”, illetőleg a sérülése napján tanúsított passzív, garázda viselkedés alapján bizalomvesztés reálisan nem merülhetett fel.

Megkérdőjelezhető, hogy a felperes eredeti ács-kőműves szakmájában nem tud elhelyezkedni, ugyanis jelenleg.....n pincérként dolgozik, amely az egyébként funkciójában alig csökkent végtagjára komolyabb megterhelést jelent, mint az eredeti szakmájának a gyakorlása.

Megjegyezte, hogy a felperes orvosi vizsgálatokra és a büntetőeljárásra történő megjelenés miatti iskolai hiányzásai jóval meghaladták a ténylegesen szükséges mértéket, illetve azok nem jelentettek egész napos elfoglaltságot.

A felperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet.

Az ítélet tábla a fellebbezést a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt a nem vagyoni kártérítés körében alaptalannak találta, míg a vagyoni kártérítés vonatkozásában a tényállás feltáratlansága miatt az első fokú ítéletet hatályon kívül helyezte és a törvényszéket a fellebbezéssel támadott I/1-11., I/13., II. és III/2. számú vagyoni kártételek vonatkozásában új eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára utasította.

I. Nem vagyoni kártérítés

A törvényszék a tényállást a nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kártérítési igény tekintetében a szükséges mértékben feltárta, a felperest ért immateriális hátrányok meghatározásához megfelelő terjedelmű és irányú bizonyítási eljárást folytatott le, az ítélet tábla pusztán a fellebbezésben kifejtettek miatt tartja szükségesnek rögzíteni az alábbiakat.

Az 1959-es Ptk. 75. §-ának (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

Az 1959-es Ptk. 76. §-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen - és egyebek mellett - a testi épség és az egészség megsértése.

Az 1959-es Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) és e) pontjai alapján, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, kérheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását, illetőleg kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A nem vagyoni kártérítésről rendelkező 1959-es Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdései alapján a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig ez nem lehetséges, vagy a károsult alapos okból nem kívánja, köteles a károsult nem vagyoni kárát megtéríteni.

A felperest a perbeli személyiségi jogi jogsértések (testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogai megsértése miatt) ért immaterális hátrányok bal alkarja singcsontjának eltörésében mint testi sérülésben, s arra visszavezethetően az életminőségét nyilvánvalóan negatív irányba befolyásoló fájdalom- és kiszolgáltatottság érzetben, a mindennapi tevékenységek ellátásában való akadályozottságban manifesztálódtak, amelynek kompenzálásához az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés indokolt és szükséges mértékű, az a hasonló tényállású ügyekben megítélt nem vagyoni kártérítések (fogyasztói árindex-szel korrigált) összegéhez képest sem tekinthető eltúlzottnak.

A Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.610/2008/7. számú ítéletében egy 2007-ben történt bántalmazás következtében a homlok bal oldalán bőr alatti bevérvéssel kísért lágyrész-zúzódást, orr-zúzódást, valamint a felső ajak nyálkahártyai felszínén felületes repesztéses - külön és együttesen is 8 napon belüli, ténylegesen 5-6 nap gyógytartamú - sérülést szenvedett károsultjának 200 000 Ft nem vagyoni kártérítést és késedelmi kamatait, a Szegedi Ítéltábla a Bírósági Döntések Tárában BDT2009. 1975. szám alatt közzétett határozatában egy 2002-ben történt bántalmazás következtében kétoldali állkapocscsonttörést szenvedett, maradványtünet és funkciókárosodás nélkül gyógyult károsultjának 300 000 Ft nem vagyoni kártérítést és késedelmi kamatait, a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.560/2013/3. számú ítéletében egy 2006-ban történt bántalmazás következtében a jobb arcfél duzzanatát, jobb oldali állkapocszúzódást és jobb oldali állkapocstörést szenvedett károsultjának az ítélet meghozatalakor érvényes ár- és értékviszonyok figyelembevételével 2014-ben 400 000 Ft nem vagyoni kártérítést, a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.537/2015/6. számú ítéletében egy 2007-es bántalmazás következtében a bal fül dobhártyájának vérvéssel járó szakadását elszenvedő károsultjának 500 000 Ft nem vagyoni kártérítést és késedelmi kamatait tartott alkalmasnak a károsultat ért immateriális hátrányok kompenzálására.

Az ítéltábla rögzíti, hogy a felperes részére megítélt nem vagyoni kártérítés összegszerűsége körében nem a felperes „előéletének” és a kényszerintézkedés foganatosítása előtti magatartásának, hanem annak a konkrét szituációnak van

jelentősége, amely a jogsértést közvetlenül megelőzte: bántalmazása előtt a felperes már nem tanúsított ellenállást, azaz az I. rendű alperes alkalmazottja, mint rendőr az ellenállást már nem tanúsító felperest rúgta meg legalább kétszer-háromszor közepes erővel, amely rúgások közül egy a felperes bal mellkasfelét, egy a védekezésként felemelt bal alkarjának a singcsontját találta el, s amelynek következtében a felperes a bal singcsontja alsó részén haránttörést szenvedett.

Miután személyiségi jogi perben a jogsértés megállapítására irányuló kereset alapossága esetén a bíróságnak ítélete rendelkező részében pontosan meg kell jelölnie, hogy az alperes mely személyhez fűződő jogot sértő magatartása a felperesnek mely személyiségi jogát (jogait) sértette (lásd ezzel kapcsolatban a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.031/2013/4. számú eseti döntését), ezért az ítéltábla a törvényszék ítéletének a jogsértés megállapítására irányuló rendelkezését szövegezésében pontosította és az I. rendű alperes vonatkozásában megállapított jogsértést, valamint a nem vagyoni kártérítésben marasztaló rendelkezést a rendelkező részben írt szövegezésbeli pontosítással (azaz a felperes terhére az I. rendű alperes alkalmazottja által elkövetett bűncselekményeket megnevezve) hagyta helyben.

II. Vagyoni kártérítés

Az ítéltábla álláspontja szerint a felperesnek megítélt 200 000 Ft vagyoni kártérítés tekintetében az első fokú ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlan, ugyanis a törvényszék a vagyoni kárigények tekintetében az elsőfokú eljárás lényeges szabályait megsértve a tényállást nem tárta fel, és megfelelő bizonyítást sem folytatott le - tényállás-feltárási és a bizonyítási eljárás lefolytatási kötelezettségének már csak azért sem tudott eleget tenni, mert a felperes a megjelölt kártételek vonatkozásában nem terjesztett elő számszakilag ellenőrizhető levezetést tartalmazó, határozott és pontos kereseti kérelmet.

Az 1959-es Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése értelmében kártérítés címén a károkozó körülmény folytán azt a költséget is meg kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A Pp. 121. §-a (1) bekezdésének c) és e) pontjai alapján a felperesnek a keresetlevelében meg kell jelölnie az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával, illetőleg a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet kell előterjesztenie.

Vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kereset előterjesztése esetén a felperesnek határozottan és egyértelműen, több kártétel esetén tételenként és számszakilag ellenőrizhető módon meg kell jelölnie, hogy az adott káreseménnyel kapcsolatban pontosan milyen kárigényt kíván érvényesíteni (pontosan meg kell jelölnie tehát, hogy miben nyilvánul meg az az értékvesztés, mennyi az a vagyonában beálló értékcsökkenés, mekkora összegű az a kiadás, amely a káresemény következtében a felperest érte).

A felperes 47. sorszámú előkészítő iratában I/1-11. szám alatt megjelölt, ún. „klasszikus kórházi gyógykezelés” időszakára vonatkozó igények tekintetében nem jelölte meg, hogy

az egyes tételek alatt pontosan mit ért, azaz milyen indokolt költséget kér és azt milyen összegben.

Az ítéletábra megjegyzi, hogy a felperes a testi épség és egészség megsértéséhez kapcsolódó költségeket csak annyiban terhelheti a kár megtérítésére kötelezett személyre, amennyiben azokat a társadalombiztosítás nem fedezi.

Az I/13. szám alatti tétel (kórházi kezelésre történő utazás költsége, kíséréssel - 1000 Ft/utazás - 13 alkalommal = 13 000 Ft) szintén nem kellően határozott, abból nem derül ki, hogy a felperes ez alatt kizárólag a saját vagy a kísérése utiköltségét kívánja-e érvényesíteni, utóbbi esetben igazságügyi orvosszakértői kompetenciakörbe tartozik annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy a felperes egészségi állapota indokolta-e, hogy a konkrétan megjelölt kórházi kezelésre valaki elkísérje őt.

A II. szám alatt érvényesített kárigények (rehabilitációs időszak kártételei: 1. gyógyszerköltség, fájdalomcsillapítók, csonterősítők; 2. Tovita + D3 vitamin szedése 2 éven keresztül, havonta 2369 Ft, összesen 56 856 Ft) alapossága, azaz annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy a felperesnek a konkrétan megjelölt gyógyszereket és vitaminkészítményeket pontosan mettől-meddig volt szükséges és indokolt szednie, szintén igazságügyi orvosszakértői bizonyítást tesz szükségessé.

A III/2. szám alatt érvényesített kárigény (a büntető és polgári tárgyalásokon történő részvétel, utazási költség B - E útvonalon 13 alkalommal $3000 \times 13 = 39\,000$ Ft) ugyancsak nem volt kellően határozott, azokból nem derül ki, hogy a felperes mely tárgyalásokra, milyen közlekedési eszközzel utazott, s hogy részesült-e például valamilyen utazási kedvezményben.

A felperesnek a keresetében tárgyalási napokra lebontva, az egyes alkalmakhoz közlekedési eszközt és konkrét összeget is kapcsolva kell előterjesztenie az utiköltség iránti igényét azzal, hogy a jelen polgári ügy tárgyalásaira történő utazással kapcsolatos költségét nem kártérítés iránti igényként, hanem perköltségként tudja érvényesíteni (ez esetben is meg kell azonban jelölnie, hogy milyen közlekedési eszközt vett igénybe és azzal kapcsolatban milyen összegű költsége merült fel).

A megismételt eljárásban a törvényszéknek fel kell hívnia a felperest, hogy a 47. sorszámú előkészítő iratában I/1-11., I/13., II. és III/2. szám alatt felsorolt kárigényeit a fentiek figyelembevételével terjessze elő, azaz határozottan és egyértelműen jelölje meg, hogy az egyes tételek alatt pontosan milyen kárigényt, milyen indokolt költséget ért, és azt milyen összegben kívánja érvényesíteni.

Határozott, pontos és számszakilag ellenőrizhető levezetést tartalmazó vagyoni kártérítés iránti kereseti kérelem és az arra vonatkozó I. rendű alperesi érdemi ellenkérelem ismeretében tájékoztatnia kell a felperest, hogy melyek a további bizonyításra szoruló releváns tények, s azok közül melyek igénylik igazságügyi orvosszakértő bevonását.

A törvényszék csak ezt követően lesz abban a helyzetben, hogy a felperes vagyoni kártérítés iránti igényéről megalapozott döntést hozzon.

Az ítéltábla mindezekre tekintettel részítéletében az első fokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintve fellebbezett részét a személyiségi jogi jogsértés megállapítása és az I. rendű alperest nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelező részében a Pp. 253. §-a (2) bekezdésének I. fordulata alapján a rendelkező részben írt szövegezésbeli pontosítással helybenhagyta, míg az I. rendű alperest vagyoni kártérítés megfizetésére kötelező részében a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a törvényszéket e körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az I. rendű alperes fellebbezése a nem vagyoni kártérítés tekintetében alaptalannak bizonyult, a vagyoni kártérítés vonatkozásában pedig az eljárás folyamatban maradt, ezért az ítéltábla a Pp. 252. §-ának (4) bekezdésére is figyelemmel utóbbi kapcsán csupán megállapította a fellebbező I. rendű alperes oldalán felmerült másodfokú perköltség összegét, a költség viselésének kérdésében - az eljárást befejező határozatában - az elsőfokú bíróság fog határozni.

Az ítéltábla a jogi képviselővel eljáró I. rendű alperes jogtanácsosi munkadíjban jelentkező perköltségének az összegét a Pp. 67. §-ának (2) bekezdése alapján alkalmazandó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja, valamint ugyanezen szakasz (5) bekezdése alapján 5000 Ft-ban, a feljegyezett fellebbezési illeték összegét pedig az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. §-ának (1) bekezdése és 46. §-ának (1) bekezdése alapján 16 000 Ft-ban állapította meg.

Az I. rendű alperes nem vagyoni kártérítés tekintetében előterjesztett alaptalan fellebbezésére eső, az Itv. 39. §-ának (1) bekezdésén és az Itv. 46. §-ának (1) bekezdésén alapuló 40 000 Ft fellebbezési illetéket az I. rendű alperesnek az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontján alapuló teljes személyes illetékmentessége okán az állam viseli.

Debrecen, 2016. június 14.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó Pál s.k. előadó bíró, Dr. Pribula László s.k. bíró

hitelül:

A kiadmány

tisztviselő